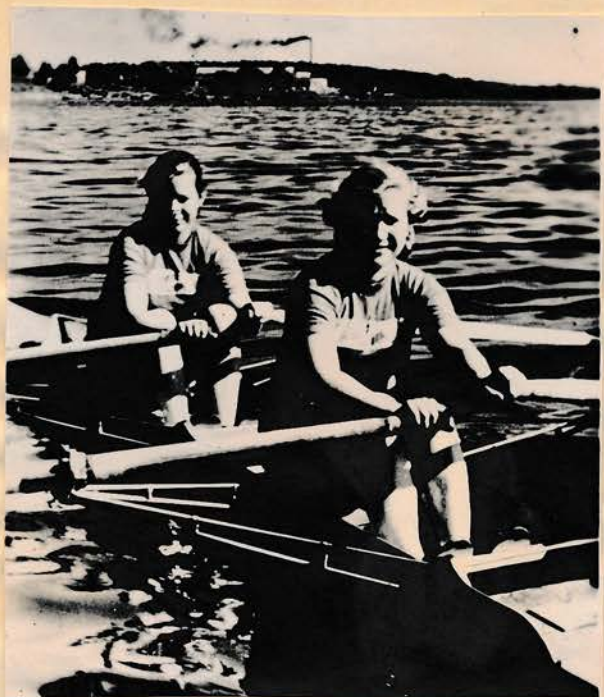

Kõigi maade proletaarlased, õhinege!

Sõudaja

VK-80 "Sparteki" Pärnu Nõukogu
soudesektiooni nääliskandja.

Nr. 2, juuli 1957. a.

Asta Oidermann ja Endla Reinas
Besti NSV noortetšempionid 1956.a.

Spartaklased 1957 aastal.

A. Randmer,
VK-SÜ "Spartak" Pärnu Nõukogu esimees.

Seisame käesoleva aasta suure spordisuve lävel. Igal spordialal on ees rida huvitavaid ja kaasakiskuvaid võistlusi. Nendele võistlustele vastu minna hästi ettevalmistatult ja võita - see on sportlasele paremaks tasuks nähtud vaeva ja tehtud töö eest. Algajaid rõõmustab kui ta suudab saavutada esikoha oma kehakultuurikollektiivis. Kolmanda järgu sportlasel läks hästi kui tuli linna ulatuses auhinnalisele kohale. Teise ja esimese järgu omnikud aga võivad oma saavutustest rahuldust tunda kui pääsetakse juba vabariigi või mõningal alal isegi üleliidulise paremiku hulka.

Spartaklastel, võrreldes teiste spordiühingute sportlastega, on suhteliselt kergem pääseda ühingu koondvõistkondadesse ja osa võtta "Spartaki" üleliidulistest võistlustest, kuid see ei tähenda seda, et peaksime treeningusse suhtuma ükskõikselt. Just vastupidi - spartaklased peavad näitama, et vaatamata väikesearvulise liikmeskonnale on nad võimelised hoidma kõrgel oma sportlikku au ja Lenini ordenit kandvat lippu.

Missugused huvitavad üritused seisavad meie ees lähemas tulevikus?

Pärnu linnas on viimastel aastatel võitnud kehakultuurlaste hulgas suure populaarsuse tali- ja suvespartakiaadid esutiste käitiste- ja artelliide kehakultuurikollektiivide vahel. Artelliide kehakultuurikollektiivid on nendel võistlustel esinenud edukalt. Tahaksin loota, et 25. mail alanud Pärnu linna III suvespartakiaadi võistlustel näitavad artelliide kehakultuurlased tagajärgi, mis ei jää alla teiste linna suuremate kehakultuurikollektiivide saavutustest.

Mootorisportihuviliste tähelepanu köideb kindlasti juuni keskpaiku läbiviidavad "Spartaki" üleliidulised esivõistlused Sauga kolmnurgal.

Vabariiklike ja üleliiduliste võistluste kõrval ja nendeks ettevalmistamise ajal ei tohi me aga unustada kohalikke artelliide sisemisi võistlusi ning matškohtumisi teiste artelliidega. Artell "Kodu" k/k on juba sõlminud võistlussidemed Tallinna artelli "Parkett" võistkondadega.

Käesoleval aastal organiseeruvad esmakordselt ka spartaklased kalastussportlased. Vanematele töötajatele pakub see sektsioon nii mõndagi huvitavat.

Ootame spartaklastelt uusi, paremaid saavutusi nii töös kui ka spordis!

OLEME VALMIS VOISTLUSTEKS.

M. Leppik,
treener.

Möödunud hooaeg, eriti aga Eesti NSV sündesportlaste esinemine NSV Liidu rahvaste spartakiaadil, annab selge ülevaate sündesportlase tegevusest vabariigis. Kuna 1956. a. ei viidud läbi VK-SÜ "Spartaki" üleliidulisi esivõistlusi, siis selleks, et saada ülevaadet spordiühingus tehtavast tööst, peame analüüsima meie sündjate esinemist NSVL rahvaste spartakiaadil. Pärnu Nõukogust startis NSVL Rahvaste spartakiaadil Oilme Kukk ja Veljo Kalep akadeemilises sündmises (ning Väino Juurikas süstasündmises). Neist pääses finaalsvõistlustele V. Kalep, kes ühesel paadil saavutas viienda koha. Et Pärnu spartaklased ENSV parimate katsevõistlustest ei pääsenud kaugemale, kõneleb juba iseendest, et möödunud aastal õppe - sportliku tööga ei olnud korras. Sektsiooni juhatus ja treenerid tegid sellest tõsised järeldused ja ühiste pingutus - tega tegime kõik selleks, et parendada oma positsiooni vabariiklikus ulatuses.

Kuidas me siis valmistusime võistlusteks?

Pingeline töö algas juba möödunud aastal pärast võistlusi, kus põhjalikult vaatasime läbi oma treeningmeetodi, töötasime iga sündjaga individuaalselt sündetehnika viimistlemisel. Eriti suurt tähelepanu pöörasime algajate sündesportlaste väljaõpetamisele ja treeningutele, kuna neist pidi meile kasvama esimene reserv lahkujate asemel. Maksimaalselt kasutasime võimalusi treeninguteks veel, mida teostasime kuni novembrikuu lõpuni ja alles jõe kattumisel jääga, asusime saalitreeningutele. Kuid ka siin olid meie võimalused härmiselt minimaalsed. Nimelt oli meil kasutada ainult üks kord nädalas šef-luusaluse I Keskkooli võimla, millest muidugi kaugelki

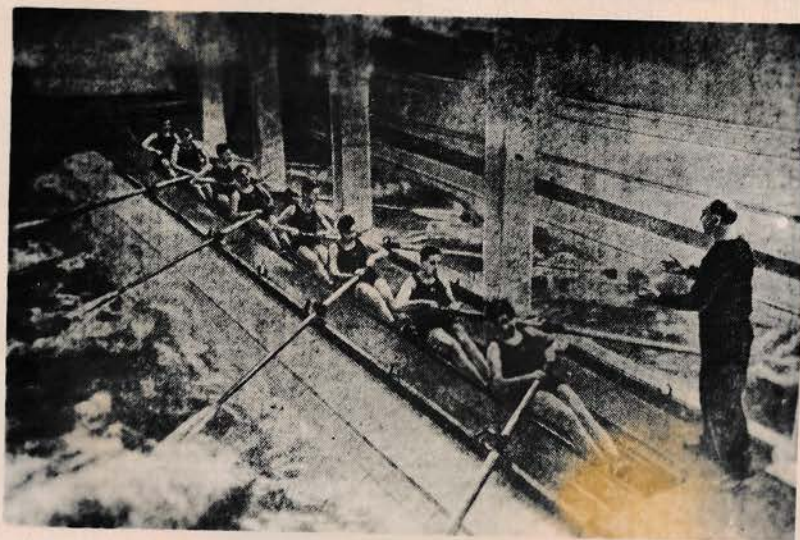
Talvine treening maastikul.

Foto: M. Leppik

ei piisanud ligikaudu kaheksakümne inimese treenimiseks, sest siin tuleb arvestada ka asjaolu, et treeningud peavad toimuma eraldi nii noortele kui ka vanadele, nii meestele kui naistele. Olukorra parandamiseks kasutatakse veel kolm korda nädalas koos kergejõustiklastega Noorte Spordikooli võimlat, õigemini selle rõdu umbes 6 ruutmeetri suuruse põrandapiiraga, kus sooritatakse spetsiaalseid harjutusi ja sedagi ainult peamiselt kangiga, kuna üldise soojenduse tegime koos kergejõustiklastega, mis samuti ei vasta meie ala spetsiifikale. Katsusime küsimuse lahendamiseks leida sellise väljapääsu, et suunasime suurema osa oma sõudjatest üldise füüsilise ettevalmistuse saamiseks teistesse eriala sektsioonidesse nagu võrkpall, kergejõustik, suusatamine j.t. Edukalt esinesid meie sõudjad suusatajatena. Nii täitsid kaks sõudjat I spordijärgu suusatamises (Õ. Kukk, M. Leppik), kuna hästi esinesid veel noored A. Lind, A. Holm j.t. Talvistest treeningutest võtsid aktiivselt osa veel M. Vaske, A. Pajusalu, V. Vellend, M. Moos ja paljud teised. Rõõmustavaid edusamme on teinud nii üldises füüsilises arengus kui ka tehnilises osas Maile Vaske, Aime Holm, Elvi Ehin, Helgi Tamm j.t., kes juba eelolevatel võistlustel kaitsevad meie nõukogu spordilaua.

Käesoleval aastal lubati suretseda kaheksane, neljane paarisaeruline ja neljane üksikaeruline roolimehaga skiffpaadid, mis aitaks palju kaasa õppe-sportliku töö tõhustamisele ja edukamaks esinemisteks võistlustel.

Jääb vaid üle soovida kõigile sõude sportlastele head indu ja täit taht eelolevateks võistlusteks.

Moskva "Dinamo" sõudjad treeningul sisetasseinis. Treener Nõukogude Liidu teeneline meistersportlane A. Smirnov.

Foto: N. Volkova.

SÕUDESPOORT OLÜMPIAL:

- Wendeuree järv, millisel teinusiid XVI olümpiamängude sõudevõistlused, asub Melbourne'ist 115 ka. loode pool, väikese Ballarati linnakese vahetus lähetuses. Järve pikkus on veidi üle kahe kilomeetri ja sügavus keskmiselt 1 m. 80 sa. Tuleb märkida, et võistlused sõudmises teinusiid olümpiamängudel kõrgel organisatsioonilisel tasemel.

Akadeemilises sõudmises võttis olümpiamängudest osa 25. riigi sõudesportlased, neist suurima paatide arvuga Nõukogude Liidu, Austraalia ja Ameerika Ühendriigid, millised võistkonnad esinesid täisarvulistes koosseisudes, kuna kaheksat võistkonda esindas ainult üks paatkond. Kõikides paadiklassides kokku võttis võistlusist osa 69 paatkonda.

Finaalsõitudele pääsesid üheteistkümmene riigi esindajad. Ameerika Ühendriikidest kaues paatkonda (välja langes neil finaalsõidust ainult neljane roolimehega), Austraaliale viis paatkonda (välja langesid neil kahehe üksikaeruline roolimehega ja neljane roolimeheta) ja Nõukogude Liidul neli paatkonda (välja langesid neil neljane roolimehega, neljane roolimeheta ja kaheksane). Võistlustulemused nägid välja järgmiselt:

	Kuld-	Hõbe-	Pronks-	Kokku-	Punkte
	medaleid				
1. USA	3	2	1	6	35
2. NSVL	2	1	1	4	23
3. Austraalia	-	1	2	3	19
4. Kanada	1	1	-	2	12
5. Itaalia	1	-	-	1	10
6. Saksamaa	-	1	-	1	8
7. Sveitsi	-	1	-	1	8
8. Poola	-	-	-	-	6
9. Soome	-	-	1	1	4
10. Austria	-	-	1	1	4
11. Prantsusmaa	-	-	1	1	4

Süsta- ja kannusõudmises jagunesid medalid järgmiselt:

	Kuld-	Hõbe-	Pronks-	Kokku-	Punkte
	medaleid				
1. NSVL	2	3	2	7	47
2. Ungari	1	3	3	7	40
3. Rumeenia	3	-	-	3	35
4. Saksamaa	1	2	1	4	31
5. Rootsi	2	-	-	2	25
6. Prantsusmaa	-	1	-	1	11
7. Tšehhoslovakkia	-	-	-	-	9
8. Austraalia	-	-	1	1	8
9. Taani	-	-	1	1	5

10.	Austria	-	-	1	1	5
11.	Poola	-	-	-	-	4
12.	Soome	-	-	-	-	3

Mis on iseloomustav kahe sõudevõistluste peamise konkurendi Ameerika Ühendriikide ja Nõukogude Liidu vahel toimunud pingerikkas võistluses? Kui USA sportlased saavutasid ülekaaluka võidu akadeemilises sõudaises (12 punkti), siis süsta- ja kannu - sõudaises nad ei saavutanud ainustki punkti.

Mis põhjustas meie sõudjate ebarahuldava esinemise neljas- tel ja kaheksasel akadeemilistel paatidel?

Neljane reolimehega paatkond keksneb eranditult füüsiliselt tugevatest sõudjatest. Pärast Euroopa esivõistlusi 1956.a. = Järg 12. leheküljel =

Tõsielust: Viimase kahe aasta jooksul varastati "Spartaki" sõudebaasist neli sportlikku tüüpi rahvapaati.

K a i t s e a b i n õ u d .

Paat: "Seis! Kes tuleb?"
 Sportlane: "Sõudja."
 Paat: "Pareol?"
 Sportlane: "Treening."
 Paat: "Uuh, lase käia! Mõtlesin, et jälle mõni varas."

Joonistanud R.Kallas.

NOORTE SÕUDESPORDIKOOLI PÄEVA- PROBLEEMIDEST.

E. Lepik,
treener.

MOOS

Meie sõudesportikool on suhteliselt noor. Tööd alustasime alles möödunud aasta kevadel, kuid juba senini oleme suutnud üht-teist saavutada.

REILANDT

Möödunud aastal "tänu" Ühingu Vabariikliku Nõukogu töötaja sm. E. Viilupi "hoolele" ei saanud me oma noortevõistkondadega startida "Spartaki" Üleliidu lise Nõukogu esivõistlustel noortele, kuna need võistlused lihtsas keeles öeldes "magati meha".

ARUSTE

Analüüside meie noorte saavutusi ENSV esivõistlustel, tuleb tunnustavalt märkida polste kahekselise, kahese ja tüdrukute kahese ning ühese paatkondade tulekut esikohale. Besti NSV meistri austava nimetuse võitsid Mati Moos, Ülo Reilandt, Aruste, Ain Ardl, Tõnu Ramm, Juhan Mitt, Anti Pikker, Väino Arum, Peeter Parts, Rein Kallas, Asta Oidermann, Endla Reinas, Aino Pajusalu - kokku kolmeteist noort, mis arvuliselt on peaaegu kolmandik kogu noortesektsiooni liikmeskonnast.

ARDLA

Näiks nagu oleks kõik korras, kuid siiski kahjuks mitte. Vähe oleme organiseerinud noortele võistlusi ja veelgi vähem saavad meie noored jõudu proovida vabariigi parimate, samuti ka vennasvabariikide noortega. Möödunud hooajal startisid noorte klassis võistlustel põhimi selt ainult ülalnimetatud noored, kuna ülejäänud jäid peaaegu eemale võistlustest. See on üks meie sisemise organisatsioonilise töö puudusi. On tarvis senisest rohkem organiseerida kvalifikatsioonivõistlusi noortele, samuti ka klubivõistlusi. Selleks peab ega kaasa aitama Vabariiklik Nõukogu.

RAMM

Teiseks peab "Spartaki" Vabariiklik Nõukogu senisest suuremat tähelepanu osutama Pärnu sõudebaasile baasi korrastamise osas. Nii saime küll 1955. a. talvel Leningradi "Spartakilt" viis õppepaati, millest senini ainult üks sõitis, kuna ülejäänud vajasi mõningat ümberehitust (liikuvad istmed), käesoleva aasta kevadeks lahkus rivist ka see ainus õppepaat ja kuna teised õppepaadid on senini ümber ehitamata, siis ei ole meil praegu õppepaati, millisel algajaid noori saaks välja õpetada. Seetõttu meil faktiliselt praegu seisab töö nende noortega, kes käesoleva aasta kevadel esmakordselt asusid õppekasti.

MITT

PIKKER

ARUM

PARTS

KALLAS

VK-SÜ "Spartaki" Vabariiklikust Nõukogust lubati Pärnu baasi akadeemilised õppepaadid remontida juba jaanuarikuus. Sellest ajast on läinud mööda juba peaaegu pool aastat, kuid kaugemale lubadusest ei ole veel jõutud. Tõsi küll, üks õppepaat viidi Pärnust isegi Tallinna, kuid senini ei ole veel sedagi suudetud korrastada.

Kolmandeks oli meil möödunud talvel eriti suuri raskusi sisetreeningute läbi viimisega. Ruumide puuduse tõttu olime sunnitud treeninguid noortele viima läbi koos täiskasvanutega. On iseenesestki mõistetav, milliste raskuste ette seadis selline olukord meie treenerid, kes pidid oma töö katsuma organiseerida selliselt, et ühelt poolt ei kaotaks treeningtund täiskasvanutele oma koormust, teiselt poolt ei muutuks noortele liigselt koormavaks. Seloleval talvel on noortele vaja vähemalt kahte nädalatundi sisetreeningute läbi viimiseks. Selle küsimuse peaks positiivselt lahendama Spordikooli direktor sn. Zulin.

Ja neljandaks on vajalik, et meie noortele organiseeritakse senisest rõhkem võistlusi, eriti aga kohtumisi teiste spordiühenduste ja vennasvabariikide perimate sportlastega. On arusaadav, et selliste ürituste läbi viimine nõuab teatavaid materjaalseid kulusi, kuid see tasuks end mitmekordselt.

Kui me oma organisatsioonilises töös saame üle neist kitsaskohtadest, siis võime loota meie noorte spordikooli õpilastelt veelgi paremaid tulemusi.

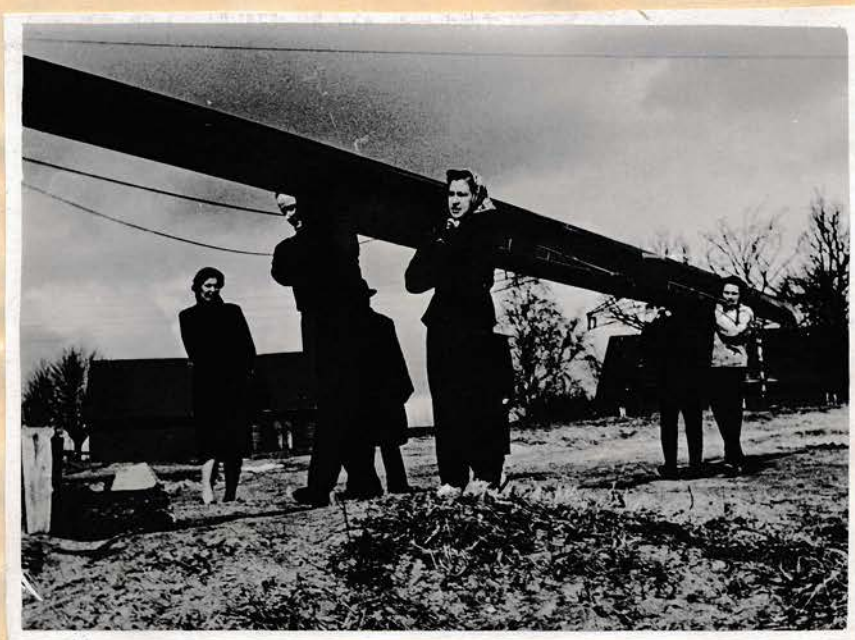
AINO PAJUSALU

MÕTTEID BELOLEVAST SPORDISUVEST.

Viivi Velle nd,
sõudesportlane.

Käesoleva aasta kevadel oli ilmataat eriti "armuline" sõudesportlaste vastuvabastades jõe jääkattest juba varakult, mis võimaldas meil aprillikuu esimesel poolel teha esimese treeningu veel. Oli päris tore tunne istuda üle hulga aja paadis ja libiseda üle veepinna, eriti aga pärast mitmekuulisi saalitreeninguid. Koos alanud hooajaga ja soojade kevadtuultega puhusid meie klubisse sisse ka esimesed muremõtted. Sõidame juba mitu aastat, kuid kogu aeg ikka ühes ja samas klinkerpaadis, ehk õigemini ja seejuures kõlavamalt öeldes "akadeemilises" õppepaadis". Vahelduvad ainult peatide nimed, sest neljaseid üksikaerulisi klinkerpaate on meil kolm: "Spartak", "Sport" ja "Pärnu". Räägime juba mitu aastat sellest, et meile oleks vaja võistluspaate, ja nimelt skiffpaate. Neid küll lubatakse, kuid ei need lubamised tee lubaja suud külmemaks ega lubatule südant soojemaks. Tõsi küll, oleme saanud juba neli skifftüüpi paati, kuid veel senini mitte vajalikku komplekti tervele ja needki üksikud paadid meie vajadusi veel kaugeltki ei rahulda. Ees on aga suured ja vastust usrikkad võistlused ja kui tõesti oodatakse meilt hääd ja sisukat osinemist ning esikohti, siis oleks viimane aeg tõesti mõelda sportlaste paremale varustamisele.

Just nimelt varustamisele, sest varsti tekib olukord, kus igauks meist peab tuloma treeningule samas kostüümis, millises sündisime siia maailma, kuna meil

Naiste neljane paatkond läheb esimesele treeningule, mida on tulnud jälgima Pärnu Nõukogu juhtivad töötajad.

Foto: A. Randmer

Esimene treeningpaadis. Vasakult: Maile Vaske, Aita Artma, Viivi Velland, Evi Lepik ja paatkonna treener Mikkel Leppik.

Foto: A. Randmer

olemasolevad pähad soojendusdressid on muutunud sõna otseses mõttes sõelapõhjadeks, milliseid paremal juhul võib kasutada paadikuivatamise leppideks. Ei tea kas sellest on senini vähe räägitud, kuid mina arvan, et pärast peariaastast vaheaga oleks nüüd juba aeg ilma, et sellest oleks vaja pikemalt rääkida, lasta välja ühingu ilusaid, punasevärvilisi soojendusdresse, vähemalt kas või siis selliseski koguses, et iga kohaliku nõukogu koondvõistkonna liige saaks vastava dressi.

Mõni sõna ka ellingust ja selle ümbrusest. Tuleks tõsiselt mõelda meie sõudebaasi ümbruse korrestamisele ja eelkõige just nimelt asfalteerimisele, sest see töö nõuab juba kapitaalvahutusi ja seda me ei suuda teha ühiskondlikus korras. Senini oleme ümber ellingu tasslnud liiva küll kanderaamidega, küll käruga, täitnud auke ja lohke, kuid sest tööst pole olnud mitte mingisugust kasu, sest iga suurem vihmahoog ja tugevam tuulepögi on meie tööjälgede "kinnitamiseks" pannud liikuma liivatormid ja uuristanud uusi, seni veel kaardistamata Pärnu jõe lisajõgesid.

Ellingu seadsime küll käesoleva aasta kevadel päris korda ühiskondliku töö korras. Nii panime riietusruumide kapiuste ette kardinaid, muretsesime riidepuud, lõime üles nagid jne. Kuigi püüame oma klubi hoida iga ti korras, kipuvad meie töö vilja vägisi rikkuma ellingu katusesse tekkinud augukesed, millised millegipärast et taha enam sugugi vihmavett pidada.

Omalt poolt lubame teha kõik selleks, et meie klubi saaks veelgi nägusamaks, et ta kujuneks meile meeldivaks puhkekohaks, teiseks koduks.

MÄRKMIKUGA ÜLELIIDULISEL SÕUDEPLEENUMIL.

H. Artma.

22. kuni 27. märtsini k.a. toimus Moskvas, "Dünamo" staadioni Meistrite klubis üleliiduliste sõudesektsioonide pleenumid. Mikspärast sõudesektsioonide? Aga nimelt seepärast, et möödunud aastal moodustati üleliidulise sõudesektsiooni baasil kaks sektsiooni: süsta- ja kanuu sõudmise- ning akadeemilise sõudmise sektsioon. Ja nagu näitas ligikaudu aastane praktiline töö, õigustas end selline vorm paremini selmisest. Suurenes võistluste arv, võistlustest osavõtjate arv, aktiivsesse organisatsioonilisse tegevusse haarati suur hulk uusi andekaid ühiskondlikke treenereid, spordikohtunikke, aktiviste jne. Olen seisukohal, et ka Eesti NSV sõudesektsioonil tuleks tõsiselt mõelda seda küsimust ja kaaluda võimalust senise ühise sektsiooni asemel kahe moodustamis, mis, tõi küll, suurendab mõningal määral materjaalseid kulutusi, kuid on kahtlematult kasuks sõudesportlase tegevuse laiendamisele vabariigis.

Pleenumil märgiti, et meie sõudesport tegi tõsiseid edusamme 1955-1956 aastail, valmistudes ette Nõukogude Liidu Rahvaste spartaklaadiks ja XVI olümpiamängudeks. Kui senini tegelesid sõudesportiga ainult põhiliselt Leningrad, Moskva, Vene NFSV, Ukraina ja Balti liiduvabariigid, siis Rahvaste spartaklaadil startisid süstadel ja kanudel juba Keek-Aasia liiduvabariikide sportlased. Pingse ettevalmistustöö tulemusena läksid meie sõudesportlased küllaltki hea ettevalmistusega olümpiamängudele, kus süsta- ja kanuusõudmises saavutati võistkondlikult esikoht, akadeemilises sõudmises aga tugevas konkurentsias USA sõudjate järel II koht.

Analüüsisid saavutusi nii orga n isatsioonises töös kui ka spordimeisterlikkuse kasvu, toodi pleenumil esile rida puudusi, mis takistavad veelgi suuremat ja hoogsamat arengut. Sõudesport ei ole kujunenud veel massiliseks, paljudes vabariikides pööratakse tähelepanu ainult kitsale ringkonnale sõudesportiga tegelevatest inimestest. Seda võib öelda ka meie vabariigi, eriti aga spordiühingute "Dünamo", "Lokomotiv" ja "Tööjõureservid" kohta, kes vabariigis ei viljele üldse sõudesporti, samal ajal kui nende spordiühingute üleliidulised nõukogud on aastast-aastasse üleliidulise paremiku hulgas. Vähe töötatakse noorte, eriti Haridusministeeriumite süsteemis.

Pleenumid võtsid vastu üksikasjalised otsused. Tähtsamatest punktidest tuleks alla kriipsutada: luua iga baasi, iga sektsiooni juurde täisarvulised noorte kollektiivid; kohtadel leida ja kinnitada sobivad inimesed vanem-treenereiks, kellega hakkavad sidet pidama üleliidulised sektsioonid; suunata kohtadele parimaid treenereid ja sportlasi.

Pleenumi töö käigus tutvusime põhjalikumalt Moskva sõudebasseinide tööga, mille demonstreeriti filme VII taliolümpiamängudest ja maailmameistrivõistlustest sõudmises. Pleenumid andsid rea huvitavaid ja uusi mõtteid sõudesportlaste organisatsiooniliste küsimuste lahendamiseks, püstitades meie sportlaskonnale ülesande - veelgi paremini esineda esolevatel rahvusvahelistel võistlustel.

kus paatkond saavutas teise koha, võis arvestada tema edukat esinemist ka olümpiaaüngudel, kus ta oleks pidanud saavutama ühe suhinnalistest kohtadest. Analüüsides aga paatkonna ebarahuldavat esinemist poolfinaalsõidus, kus ta jäi kolmandaks, kaotades õiguse võistlemiseks finaalis, peab märkima, et paatkond ei ole saavutanud tehniliselt puhast tööd, samuti jääb veel vajaka vastupidavusest kiiruse tõstmisel, samuti ka kogemuste puudumine võistlemiseks suurte rahvusvahelistel võistlustel.

Heljane reolineheta paatkond langes võistlustest välja samuti pärast võistlemist poolfinaalis. Paatkond koosneb kefgekaalulistest sportlastest, hea tehnikaga, kes võivad suurepäraseid sportlikke tagajärgi näidata ainult meteoroloogiliselt heade tingimuste juures. Sellistes tingimustes sõitis paatkond eelsõidus, millise võitis ka ülekaalukalt, kuid poolfinaalis olid ilmastikulised tingimused halvad ja paatkond, võisteldes ühes poolfinaalis Kanada, Poola ja Prantsusmaa sportlastega, kaotas võitjale, Kanada paatkonnale 30 sekundiga, jäädes Prantsusmaa järgi kolmandale kohale.

Kaheksane paatkond pärast ebarahuldavat esinemist Euroopa esivõistlustel 1956. a., kus startis "Kõlja Sovetovi" paat-

Tõsielust: VK-SU "Spartaki" Vaberiikliku Nõukogu töötaja sn. Mürsepp lubas baasi õppepaadid remontida juba jaanuaris, kuid remontimata on nad tänaseni.

"Oh kui raske on mu päevad,"
 ehk baasis õppepaat.
 "Kas mu silmad seda näevad,
 et ma ükskord vette saan."

Joonistanud: R. Kallas.

kond, komplekteeriti ümber. Kuid ka sellest uues koosseisus meie kaheksane paatkond jäi tunduvalt maha eelkõige Ameerika Ühendriikide ja Austraalia kaheksaste paatkondade võistlejatest nii kasvus kui ka füüsilises jõus. Kui USA ja Austraalia paatkondade sõudjate keskmine kaal oli 86-87 kg., kasv 190-191 sm. ja vanus 21-22 aastat, siis meie sõudjate andmed olid vastavalt järgmised: kaal 80-81 kg., kasv 183 sm. ja keskmine vanus 26 aastat. Muidugi see kõik ei kõnele kaugeltki meie sõudjate kasuks.

Võrreldes eelaste, Helsingi, olümpiamängudega, saavutasid meie süsta- ja kanuusõudjad silmapaistvaid edusamme. Nõukogude sõudesportlased, kes Helsingis jäid tunduvalt maha nii tehnilise kui ka füüsilise ettevalmistuse poolest Ungari, Bulgaaria,

Tõsielust: Tallinna Nõukogust startis VK-SÜ "Spartaki" Vabariikliku Nõukogu esivõistlustel sõudmises 1(!) võistleja - Ellen Müürriorg.

"Me massid, paraku, ei pea just lugu,
kuid tiitlite ees kummardume maani,
sest meilt ei nõuta rohkem sõudjasugu -
üks tšempion täpselt täidab meie plaani.

Me täna siia kokku tulnud, velled,
et võistkond teele saata Pärnu poole,
kus meie au peab üksi kaitsma Ellen,
kes peab kõik võidupärjad koju tooma."

(Valjavõtte Tallinna Nõukogu sõude-
sektiooni esimehe sõnavõtust
võistkonna pidulikul arasantmi-
sel võistlustele Pärnu.)

Rumeenia, Tšehhoslovakkia j.t. riikide sündesportlastest, suut-
sid likvideerida mahajäävuse ja juba tunduvalt ületada oma
vanu konkurente.

Nõukogude sündesportlaste silmapaistev esinemine XVI
olümpiamängudel kohustab meie treenereid ja kogu ühiskond-
likku aktiivi senisest suuremat ja tõsisemat tähelepanu
pöörama sündesportlaste kaadri ettevalmistamisele. Tuleb
saavutada, et ka eesolevatel võistlustel nõukogude sünde-
sportlased esineksid sama edukalt ja kaitseksid võidetud
esikohta.

Tõsielust: 29. mai varahommikul, pärast matš-
kohtumist sündmaises Läti, Leedu,
Eesti võistkondade vahel, Nõuko-
gude Liidu meistersportlased
I. Tuul ja A. Oks jõudnud ole-
kus purustasid "Spartaki"
Pärna Nõukogu sündebaasis
võistluste puhuks ülesse-
atud dekoratiivlipud.

Kõis baasis raksu järgi raks,
õõtund kõik lipud purustas.
Nüe, "master sportud" Tuul ja Oks,
siin käisid "jõudu" proovimas.

V K S Ü " S P A R T A K I "
V A B A R I I K L I K U D E S I -
V Ö I S T L U S E D S Ö U D M I S E S

Aita Artma

Käesoleva aasta maikuu teisel poolel toimusid järjekordsed VK-SÜ "Spertaki" Vabariikliku Nõukogu esivõistlused sõudmises pärast nelja aastast vaheajaga. Võistluste läbiviimine oli väga tervitatav nähe Vabariikliku Nõukogu poolt, sest see aitas anda küllaltki selge ülevaate sõudesportialasest tegevusest ühingu linnanõukogudes.

Tuleb eelkõige märkida, et ühingu linnanõukogudes on sõudesport arenenud väga erinevalt. Nii viljeletakse Tallinnas ja Viljandis süstasõudmist, millele Tartus liisandub veel kanuusõudmine, kuna Pärnu Nõukogus, kus asub ka ühingu ainus sõudebaas, tegeletakse suuremas osas ainult süstasõudmise ja akadeemilise sõudmisega. Seepärast on väga raske tõmmata paralleele linnanõukogudes tehtava sõudesportialase töö kohta. Toimunud võistlused näitasid aga siiski täie selgusega neid puudusi ja kitsaskohti, millised segevad sõudesporti massilisemat arengut ja spordimeisterlikkuse kasvu kohalikes nõukogudes.

Täisarvulise võistkonnaga süsta- ja kanuusõudmises startis ainult Tartu Nõukogu võistkond, kuna Viljandist tuli võistlustele 6, Pärnust 5 ja Tallinnast 11 võistleja. Paneb hämmastama asjaolu, et nii Pärnu kui ka Tallinna Nõukogud ei suutnud esineda täisarvuliste võistkondadega, kuigi neis nõukogudes on olemas kõik eeldused süsta- ja kanuusõudmise arendamiseks. Nähtavasti peevad vas-

"Spertaki" vabariiklikud esivõistlused - defileel.
Foto: A. Randmer

tavad nõukogud tegema järeldused ja senisest suuremat tähelepanu pöörama süste- ja kanusõudmise, kui rohkem levinenumate ja kergemini viljelatavate arendamisele.

Võistlused viidi läbi ebaloomulikult varasel perioodil, mis ei andnud sportlasile küllaldaselt võimalusi ette valmistada võistlusteks, samuti ei suudetud võistlusbaasi korrastada võistlusiks, mis samuti mõjus halvavalt sportlikele tagajärgedele. Reas paadiklassides oli olemas ainult üks komplekt võistluspaate, mistõttu võistlused tuli osaliselt viia läbi nn. sõiduga ajale, seda peamiselt akadeemilises sõudmises.

Võistlustel näidatud tehnilised tulemused ei vastanud üheski võistlusklassis kolmanda spordijärgu nõudele, seda peamiselt seepärast, et suurem osa võistlejast ei olnud saavutanud veel oma tavalist sportlikku vormi.

Reas paadiklassides startis ainult üks võistleja, paatkond, nagu 2-ne kanuu noormeestele 1000 m. distantsil, 1-ne ja 2-ne kanuu meestele 1000 m. distantsil, 1-ne ja 2-ne süst naistele 500 m. distantsil, 4-ne akadeemiline naistele 1000 m. distantsil. Üldse ei sõitnud ainustki paatkonda võistluste programmis ettenähtud aladel nagu mehed 10.000 m. distantsil kanuuga, tütarlapsed 500 m. distantsil süstega. Siit võib teha järelduse, et meie treenerid ja ühiskondlikud instruktorid veel mitteküllaldaselt töötavad ülalpool loetletud paadiklassides, eriti aga tütarlastega ja meesvõistlejatega pikematel distantsidel. Üldse on ühingu süsteemis senini vähe pööratud tähelepanu naisvõistlejate ettevalmistamisele. Nii startis süstasõudmises vabariikliku nõukogu esivõistlustel ainult 3 (!) naisvõistlejat.

Alljärgnevalt avaldan tehnilised tulemused:

1-ne süst	poisid	1000 m.	Loodus	Tartu	5.11,6;
2-ne süst	poisid	1000 m.	Kuku		
			Loodus	Tartu	6.34,0;
2-ne kanuu	poisid	1000 m.	Kiudmaa		
			Luulik	Tartu	5.56,4;
1-ne süst	naised	500 m.	Müüriorg	Tallinn	2.50,4;
2-ne süst	naised	500 m.	Laos		
			Järv	Tartu	3.14,0;
1-ne süst	mehed	1000 m.	Küüle	Tartu	4.58,2;
2-ne süst	mehed	1000 m.	Küüle		
			Teder	Tartu	4.34,9;
1-ne süst	mehed	10000 m.	Juurikas	Pärnu	51.59,0;
2-ne süst	mehed	10000 m.	Potter		
			Peet	Viljandi	55.35,9;
1-ne kanuu	mehed	1000 m.	Vähi	Tartu	6.44,8;
2-ne kanuu	mehed	1000 m.	Mustasaar		
			Ausen	Tartu	6.20,0.

Akadeemilises sõudmises, seoses sellega, et väljastpoolt ei olnud võistlejaid, jäid kõik esikohad Pärnu. Pärnlastest tulemusist tuleks siin märkida naiste jameeste ühestel paatidel esinenud O. Kuke ja V. Kalepi aegu, vastavalt 4.28,2 ja 9.03,0.

THE ESIMESTE TŠEMPIONITITLITENI (Killukesi Pärnu sündespordi ajaloost.)

H. Artma

- Sellest aastast, kui sündespordlased esmakordselt kogunesid organiseeritult Jahtklubi esisele jõekaldale, et "kuival maal harjutada sündmist", on möödunud üheksa aastat. Selle üheksa aasta jooksul on sündmisega tegeleenud sajad inimesed. Paljud on tulnud ja läinud, paljud lahkunud Pärnust. Mõned jätsid enesest maha mälestuse, teised on lihtsalt ununenud. Mõned kirjutasid suurepärase sportlike saavutustega oma nimed Pärnu sündespordi ajalukku, teiste nimesid kohtame paaril-kolmel kerral treeningpäevikutes. Kuid iga sündespordlane, kes kunagi on käinud treeninguil, võistelnud, tundnud kaasa meie muredele ja rõõmudele, ei unusta neid kunagi. Kui elutee on ta viinud meist eemale, siis külastades oma kodulinna, ei unusta ta meidki, oma vanu sõpru, kaaslasi ja seltsimehi. Mõnel on avanenud võimalus oma uues elu- või töökohas jätkata oma lennikharrastust-sündmist ja nendega kohtume võistlusradadel. Igal aastal alustab sündeklubides oma sportlikku tegevust arvukas pere nooremašt generatsioonist, et tungida sündespordi keerukasse saladusisse. Reskujuks neile on nende vanemad seltsimehed, kelle kirjutatud on esimesed leheküljed Pärnu sündespordi ajaloos ja kellele on pühendatud käesolevad killukesed.

Pärnu noormehed NSUKogude Liidu meistrivõistlustel sündmises noortele, Leningradis 1949.a. Meist, kellest oli juttu: vasa - kult esimene A. Ebrok, teine A. Piiskop, kolmas H. Põldsaar, kaheksas K. Helenäe.

Foto: Sev. Sport

I

Kuidas minust sai sõudesportlane.

Ega minust võib-olla ei oleks sõudesportlast saanudki, kui niigus poleks tekkinud huvi lähemalt tutvuda nende palgisarnaste pikkade paatidega, millistel, teised, umbes kuni vanused, kihutasid mööda jõge. Nägin neid "palkpaate" nagu ma akadeemilise paate tookord nimetasin, päev-päeva kõrval vette ja veest välja kantavat ja siis ühel kuumal juunipäeval kui kõrvetav päikese - lüüsi päri täie koormusega tööle kõik hõigepoorid ja valge sportsärk seljas oli hõiget muutnud värvi, rändas minugi mõtte "palkpaadiga" Pärnu jõe avarusile. Ja nii siis juhtuski, et veel sama päeva pärastlõunal asusin teele Jahtklubi poole, kus sõna otseses mõttes ammulisui jälgisin kergete, pikkade ja kitsaste paatidega askeldavaid noormehi.

Möödus mõni päev, millise aja jooksul ma järjekindlalt tund-tunni kõrval istusin Jahtklubis, kui äkki ühel päeval minule naeratas fortuna. Selle fortuna maine kohastus oli mu koolivenna Ahto Piiskopi isikus, kes vauges kaptenimütsis, kuldse ankruga sinisel Jahtklubi märgil, ruudulise särgi ja suitseva piibuga hambus, käed surutud sügavalle pükstetasuisse, peatus harkisjalu minu ees, pöörnitsees mind mõni aeg altkulmu, vidutas siis tähtsalt silmi ja pöristas:

"Mis sa, Ats, siin vahid? Kas sa ei taha teha üks väikene guljanje grünesse paadiga? Meil parajasti üks jõmm puudu."

Kuna varas olin õppinud saksa keelt ja monendil murdsin koolis vene keelt, siis niipalju sain aru, et kui minu armas koolivend oleks kõik sõnad õelnud eesti keeles, oleks see kõlanud umbes järgmiselt: "Kas sa ei taha üks jalutussõit teha paadiga rohelisse?" Arusaadavalt olin nõus. Sõitsime seekord neljase skiffiga, sama paadiga, mis praegu "Kalevi" klubis kannab "Tormi" nime. Oli küll täki tegemist kuni enam-vähem oskasin aeruga midagi teha, kuid hiljem polnud enam vigagi, läks päris märki. Istusin esimesel numbril ja kuna roolimeheks oli meil korr võileibjate, võrkpalli ja limonaadipudelitega, siis tuli minul pidevalt jälgida ka seda, et me kusegile

le otsa ei, sõidaks. Seda küll ei juhtunud, kuid selle eest minu eessõitja, kelle nime ma kahjuks olen unustanud, sai minu käest aeruga mitugi head närekat selga, sest ma vaatasin rohkem sõidusuunas ette, üle öla, kui jälgisin eessõudja tööd, mistõttu jäin nagu seda sõudjate keeles öeldakse - "magama". Kõik läks siiski hästi ja jõudsime "grüüne" see on umbes Parvetuskontori vastaskaldale Pärnu jõel, kus n.ö. lõime üles oma laagri, mis seisnes selles, et algul kandsime pakid ja korvi, hiljem tõstsime paadi liivasele kaldale ja hakkasime võtma päikesevanne.

Sellest korrast peale ei möödunud päevagi, millal ma poleks olnud Jahtklubis või millal ma poleks paadiga käinud "grüünes guljanjel".

II.

"Sõita tuleb nii..."

See sündmus, mis oli küllaltki tähelepanuväärne oma algupärasuse poolest, toimus paar nädalat pärast minu esimest debüüti Jahtklubis.

Valmistusime nagu tavaliselt järjekorrasse väljasõiduks, seekord koos "Örnema soo esindajatega" kahel neljasel skiffpaadil ja Ahto Piiskop, kui väljasõidu hing ja autor täieõigusliku kaptenina ühesel skifil. Olime parajas ti pannud vette ühese skifi kui silmapiirile kerkis veidi üle keskmist kasvu, meelekohast veidikese lokkis juustega, keskikka kalduv meesterahvas. Jälginud veidi aega, kuidas me paate vette viisime, pöördus ta meie poole:

"Teate, poisid, ma olen vana sõudja. Olen teid juba palju kordi jälginud ja tähele pannud, et te ei oska tehniliselt õigesti sõuda. Kui teil on veidikene aega ja tahtmist, ma näitan teile, kuidas seda teha."

Olime muidugi nõus, sest senini polnud meile keegi veel õieti õelnud, kuidas sõuda. Noh istus siis sees mees oma "paraadmündris" paati, tõukas end plotist eemale ja ütles needsinatsed sõnad, millised must valgel on kirjutatud Pärnu sõudespori ajalukku: "Sõita tuleb nii..." Kuid nähtavasti see omakootud sõudjastaažiga mees vihestas meredevalitsejat sellisel määral, et viimane suurest ärritusest väristas oma habet ja puhus mehe koos paadiga kum-

mulli. Kuigi meil oli väga lõbus, tegime pähe mittemidagi-
ütlevad näod ja lõbutsesime ainult oma sisemaailmas. See-
kord see õppetund sellega lõppeski ja kadus ka meie õpe-
taja pikaks ajaks. Kui panite tähele, siis ma ei nimetanud
tolle õpetaja nime ja seda seepärast, et see oleks selle-
le mehele suureks häbiks, kuna meie seekordne "treener"
on praegu üks vabariigi juhtivamaid sündesportlaseid
tegevjõude. Nähtavasti õppis pärast "märka sauna" sünd-
mise selgeks.

III

Meie esimene ametlik treener.

Ei tea küll üelda missugused tuuled tõid meile tree-
neriks Arnold Ebroki, kuid meid rahuldab asjaolu, et lõ-
puks oli siiski leitud mees, kes organiseeris korraliku
sündesektsiooni ja hakkas meile näitama, kuidas enam-vä-
hem sõuda.

Esimised treeningud tegime kaldal istudes: sirutasime
jalgu ja kõverdasime käsi ehk lihtsamalt öeldes - ini-

Pärnu tütarlapsed Nõukogude Liidu noorte esivõistlustel
sõudmises, Leningradis 1949. a. Neist, kellest oli juttu:
vasakult Kõlmas Ella Esna.

Foto: Sov. Sport

teerisime sündmist. See kordne tehnika esineb tänapäeva omast tunduvalt. Vee haaranud toimus äratõuge kõigepealt jalgadega (s.t. sõit pingiga tagumisse asendisse), seejärel, et saavutada võimalikumalt pikemat tõmmet tuli lasta kudu selili paati ja tõmbe lõpus aer kätega vedada pea-aegu lõuani, kus tuli teha väljavõte. Aer tuli viia tagasi mööda vett libistades, et säilitada tasakaalu. Eest haarde tegemiseks tuli hästi palju kallutada keha ette nii, et rinnik oli tihedalt surutud kahe põlve vahel. Esimesed treeningsõidud tegime praegu "Kalevi" klubile kuuluvas neljases õppepaadis, millisel ajal ei olnud veel liikuvaid istmeid.

Ettevalmistuseks Üleliidulisele noorte esivõistlustele sõitmiseks organiseeriti meile treeninglaager, kus õppisime sündesporti saladustesse tungimist nelja treeneri juhtimisel. Sündmise eriala treenerina töötas Arnold Ebrok, ujumistreenerina vennad Ülo ja Sven Pärnad, neist esimene töötab momendil "Kalevi" Tallinna linnasõukogu esimehena, teine Vabariiklikus Kehakultuuri- ja Spordikomitee majandusosakonnas, kuna üldise füüsilise ettevalmistuse alal töötas treenerina praegune VSÜ "Kalevi" Pärnu Territoriaalsõukogu instruktor Ülo Vald. Sel perioodil nõuti rangelt, et igaüks, kes hakkab tegelema sündmisega, peab oskama ujuda. Juhtus selle ujumiskuse õpetamisega siis igasuguseid sekeldusi, mis äärepealt oleks võinud lõppeda uppumisega. Mäletan, kui laagrisse tuli üks tütarlaps, nimega Kukepuu, töötab momendil EV Nukuteatri näitlejana, kes üldse ei osanud ujuda. Tehti temaga siis esimesel päeval sada ujumiskohalast "imet", nende hulgas ka nn. hingamiskarjutused, millised seisid selles, et Kukepuu pandi vette, kus vesi ulatus vaevalt rinnuni, silla särde seisma, kuna treener Sven Pärn ise kõhuli ujumissillal vajutas Kukepuud pead-pidi vee alla, kus ta pidi välja hingama, siis tõsteti Kukepuu uuesti vee peale sisse hingama ja kogu seda tsükklit korrati samas vaimus mitu korda. Igal juhul järgmisel päeval Kukepuu laagrisse enam ei tulnud.

Pingsais askeldusis saabus aeg sõita võistlusile ja nii istusime ühel ilusal päeval rongile, mis veeretask meid võistkonna Leningradi poole.

IV

Esimestel üleliidulistel võistlustel.

Leningradist on küllaldaselt kirjutatud reisimärk-
nikke, seepärast ma ei kavatsen pikemalt peatuda linna
kirjeldamise juures. Meile oli muidugi kõik uudne ja hu-
vitav, sest kogu võistkond täies koosseisus, välja arva-
tud ainult esindaja, treeneri ja reolimise kohustusi täi-
tev Arnold Ebrok, oli esmakordselt väljaspool vabariigi
piire. Leningradis pani meid eriti hämmastama sõudeklu-
bide ja neis olevate paatide rohkus.

Juba esimestel treeningutel sattusime täbarasse,
naeruvärsesse olukorda. Kõik teised võistkonnad sõitsid
hoopis teistsuguse tehnikaga, milline suures osas mee-
nutab tänapäeva tehnikat. Ainult meie olime paadis "kõ-
huli ja sellii" ja "ludistasime" aerudega mööda vett.
Otsisime siis Neeva, jõe kääruks üles kõige vaiksemad
ja rahvavaesemad kohad, kus harjutasime sõudmist "uut
moodi". Ühel sellisel treeningul sattusime juhuslikult
kokku riialanna Kaltõnjaga, kes hiljem võistlustel saavu-
tas tütarlaste ühesel II koha. Roolis istus meil Ebrok,
kes otsustas "proovida meie võimeid" "uut moodi" sõud-
mises, pani meie poiste neljase kihutama kõrvuti Kal-
tõnjaga, kelle peagi kaotasime silmist. Kasu oli sellest
"ämbliku ristlõhest" ainult Malaja Nevka kaladele,
kelle pärisomanduseks sai meie treeneri ja reolimise
hirmuhigist läbimärg taskurätt.

Ruumi puudusel ma ei saa pikemalt peatuda üldiste
muljete juures, vaid peatun ainult kahe momendi juures,
millised on meelde jäänud alatiseks.

Poolfinaalsõidus tütarlaste ühesel klinkerpaadil
püsis pärnulane Ella Esna-pregu töötav õpetajane Ki-
lingi-Nõmme rajoonis, abielus Põldsee-kogu distantsi
jooksul teisel kohal, kaotades napilt-napilt võistlust
juhtivale Leningradi võistkonna esindajale Zenkevitsi-
le, kes finaalsõidus saavutas I koha, kui mitte esikoht,
siis vähemalt õigus osa võtta finaalsõidust, oleks pi-
danud vähemalt "kätte tulema" võistkonnale, kuid 50 m.
enne finišit juhtus see, mida me kõige vähem ootasime.
Kaldunud distantsilt veidi kõrvale, riivas Esna aeruga
kergelt distantsi tähist, kaotas tasakaalu ja läks üm-
ber. Kadus kogu võistkonna lootus aga ka Esnale enesele

vähemalt tšenäliline II-III koht.

Eriti närvilises tšikkennas, kuidugi neile, meie võistkonna liikajele, kes olid kaldal, teinus finaalsõit peeglaste kahesel süstal loee m. distantstil. Selles sõidus sõitsid kausa pärnulased Karl Melesmäe (praegu "Kossemelstaja Pravda" Eesti NSV kirjasaatja) ja Harry Fõldsam (praegu Abja rajooni "Keidu" kolhoosi zootehnik), kes Pärnus treeninglaagris treenisid laias, kokkupandavas turismisüstas, kuna Leningradis nad pidid võistleva klinkersüstas, kuhu nad suure kasvu tõttu häda-vaeva sisse mahtusid. See sõit lubas tuua Pärnu esimese üleliidulise tšempionitiitli, kuid... Kohtunik informater, kes andis pidevalt ülevaadet distantstil kulgevast võistlusest, pajatas lühidalt kokkuvõttes järgmist: "Juhivad pärnulased, peatusid tasakaalu säilitamiseks, jälle juhivad pärnulased, jälle peatusid tasakaalu säilitamiseks" ja nii kogu distant-si jaoks. Võite endile ette kujutada, mida elas kaldal üle Pärnu delegatsioon, kes kõigest hingest soovis näha endi esin-dajaid esimestena läbimas finišijoont. See oleks peaaegu sündinud, sest umbes 70-80 m. enne finišit meie omaid juhtisid, kuid... läksid siis ümber. Sellel ümberminekul oli ka oma unu-nematu huumorikülge. Kui Harry Fõldsam oli reninud pärast üm-berminekut appirutanud päästepaati, nägi ta, et paremas jalgas oli tal tuhvel, vasakus mitte. Arvanud, et vasaku jala tuhvel on jalast ära tulnud ja jõeõhja vajunud, saatis ta ka pare-ma jala tuhveli samale teele. Kui aga süst teedi kaldale ja veest tühjaks kallati, siis nagu pilkeks vaatas teine tuhvel, milline oli jäänud süsta jalatõe külge kinni, vastu omanikule. kuidugi polnud sellega niid üksinda enam midagi teha ja Har-ry käe läbi lendas ta täpselt sama teed, mis esimesegi. Kuna ühelgi ei olnud meist niisuure numbriga jalanõud ja kuna kell oli üle üheksa ning kõik kauplused olid, suletud, siis kõa-diski Harry palja jala läbi Leningradi linna kõigi postimii-litsate ja hotelli "Euroopa" uksehoidja imestavate pilkude saatel. Samasugune õnnetus, tahtmatu supluse näol, tabas ka riia-last Uksast peeglaste ühesol klinkerpaadil finaalsõidus, kus kolm paati lähenes finišijoonele nina-ninalt. Uksas tegi enne finišit kaks-kolm tugevat tõmmet, vaatas siis oma lähimat kon-kurenti, kaotas tasakaalu ja koos finišilipuga läks ümber. "Ün-nelik finiš," naeratas võitja pärast seda kui veemiilitsa pääs-tepaat oli ta toonud kaldale ja võistluste lõppemisel talle kaldne käekell võidupärjaks anti.

V

Kuidas meil "värvati" sõudesportlasi.

Samal ajal kui noorte võistkond oli Leningradis, toimus Pärnus treeninglaager täiskasvanuile, kes valmistusid Nõukogude Liidu meistrivõistlusikd Moskvas. Kui noorte võistkonna komplekteerimisel teostati mõningalgi määral valikut ja toimus teatav konkurents õiguse emandamise eest sõiduks üleliidulistele võistlustele, siis täiskasvanute klassis "aeelitati" sõna otseses mõttes inimesi sõudma ja iktagi ei saanud kokku täisarvulist võistkonda. Teon sõna-sõnalt Pärnu ajalehes "Töörahva Hääl" (tähtsusega nimega) 1949. a. juulikuu lõpupäevil ilmunud sõnumi:

Teadaanne kõigile sõudesportlastele.

Augusti lõpus kerraldatakse Moskvas üleliidulised sõudeesivõistlused, millest on võimaldatud osa võtta ka Eesti NSV koondmeeskonnal. Võistluste ettevalmistuste sarjas toimub Pärnu Jahtklubi juures kahe nädalane treeningulaager, millest osavõtjad pääsevad üleliidulistele esivõistlustele. Sellega osutatakse Pärnu sõudesportlastele suurt usaldust ja võimaldatakse neil esindada Moskvas meie vabariiki.

Pärnu Kehakultuuri- ja Spordikomitee kutsub üles kõiki sõudesperdihuvilisi osa võtma treeningulaagrist, mis alustab tööd 5. augustil. Osa võivad võtta mõlemast soost isikud, kes on saanud 18. aastat vanaks. Sooviavaldused esitada hiljemalt 1. augustiks Pärnu Jahtklubi ülemale sr. Sultsile. Treeningulaagrist osavõtjad on kindlustatud soodustustega, mis on ette nähtud igale võistlusmeeskonna liikmele.

Pärnu linna Kehakultuuri- ja Spordikomitee.

Näib nagu oleks tegemist töökohta pakkumise kuulutusega, kuid seejuures on unustatud juurde kirjutamast: tasu tükitöö alusel. Komentaarid on siinjuures liigsed. Et Moskva võistlustele sõitis täiesti juhuslik element, sellest annab tunnistust kas või seegi fakt, et juba 1950. a. jäi peaaegu enamus Moskvas käinud sõudesportlasist hoopis eemale sõudmisest. Kui noorte esinemisega Leningradis võib veelgi jääda enam-vähem rahule, siis täiskasvanute võistkonna väljasaatmine ei õigustanud selleks tehtud kulutusi, vähemalt mitte sellises koosseisus.

= Järgneb =

Toimetuse kalleegium: Viivi Vellend, Aita Artma, Binar Kask, Hugu Artma (vastutav toimetaja), Rein Kallas.